

Slovensko izobraževalno omrežje, Evropsko izobraževalno omrežje Slovenian Educational network, European School Network

Vladimir Batagelj
Borut Čampelj
Tomaž Skulj
Alenka Žibert

Povzetek

Slovensko izobraževalno omrežje je aktiven član Evropskega šolskega omrežja, njune dejavnosti so vse bolj prepletene. Obe omrežji postajata vse večji katalog izobraževalnega gradiva, dogodkov, projektov in drugih spletnih strani z izobraževalno vsebino, hkrati pa ponujata tudi nekatere storitve za učitelje in učence. Šole omrežij še ne uporabljajo dovolj, zato je treba nenehoma predstavljati zanimive dejavnosti, ki potekajo na omrežjih, in iskati nove možnosti uporabe omrežij pri poučevanju in učenju. Prav tako je potrebna učinkovita organizacija dejavnosti in strokovna povezava sodelavcev omrežja.

Abstract

Slovenian Educational Network is an active member of European School Network. They have both become educational catalogue of pedagogical material, events, projects and other educational web pages and resources for teachers and pupils. Schools in Europe don't use the facilities of educational network enough, so, there are on more and more promotional and educational actions. One of the major goals is expert organisation on educational network.

Ključne besede

internet, šolska omrežja, spletne strani, forum, izobraževanje, promocija

Keywords:

Internet, educational network, www, forum, teacher training, promotion

Slovensko izobraževalno omrežje (<http://sio.edus.si/>)

Na svetovnem spletu se nahaja veliko dobrega pa tudi neizdelanega izobraževalnega gradiva, informacij o izobraževalnih dogodkih, predstavitev šol, učitelje in učencev ter drugih spletnih strani, ki so povezane z izobraževanjem.

Na »Slovenskem izobraževalnem omrežju« učitelji, učenci, starši in drugi:

- ◇ komunicirajo med seboj in z zunanjim svetom na svetovnem spletu in sodelujejo v virtualnih debatah in konferencah in v izobraževalnih projektih,
- ◇ predstavljajo dejavnosti šole,
- ◇ ponujajo ter iščejo informacije in gradiva,
- ◇ poučujejo in se učijo na daljavo v svetovnem spletu.

Eden izmed petih strateških projektov programa Ro Informacijske tehnologije v izobraževanju v okviru svojih dejavnosti razvija in skrbi za Slovensko izobraževalno omrežje (<http://sio.edus.si>).

V okviru projekta je bila realizirana ideja "Vsak uporabnik omrežja je tudi sodelavec", ki jo v celoti ali vsaj delno povzemajo tudi druga izobraževalna omrežja po svetu, z interaktivnim katalogom Trubar. Katalog Trubar omogoča:

- iskanje (<http://sio.edus.si/katalogi/search.htm>) in
- vpisovanje opisov (<http://sio.edus.si/katalogi/input1.htm>) dogodkov, izobraževalnega gradiva, predstavitev šol, učencev in posameznikov ter drugih spletnih strani z izobraževalno vsebino. Omogoča tudi on-line vrednotenje in spreminjaje opisov.

Moto Slovenskega šolskega omrežja je nadvse zgovorno: *»Skupaj zmoremo več«*.

Poleg kataloga Trubar pa so se razvijale tudi druge interaktivne in promocijske storitve:

- **List SIO** (<http://sio.edus.si/list>): prvi spletni časopis – revija za izobraževanje. V časopisu so objavljeni članki, ki predstavljajo in promovirajo dejavnosti Slovenskega izobraževalnega omrežja, poleg tega daje možnost, da avtorji napišejo članek v multimedijem interaktivnem okolju.
- **Razpisi – natečaji** (<http://sio.edus.si/razpisi.htm>): SIO samostojno ali v sodelovanju s partnerji pripravlja natečaje za učence in učitelje, npr.:
 - natečaj za najboljšo digitalno fotografijo v okviru konference MIRK 2001
 - natečaj za najboljšo Mojo/Našo stran v sodelovanju s PIL–om
- **Forumi** (<http://sio.s-gess.tb.edus.si/forum>): SIO ponuja okolje za interaktivno okolje za strokovne pogovore; odprtih je nekaj tem za učitelje, učence in študente.
- **Oglasna deska** (<http://sio.edus.si/oglasna.htm>): na oglasni deski lahko šole, učitelji, učenci objavljajo zanimivosti (rezultati tekmovanj, dogodki ...).
- **Zabava** (<http://sio.edus.si/zabava.htm>): Moto področja Zabava je "Učimo se z igro", namenjeno je učencem, ki lahko najdejo zanimivo gradivo, igre in spletne strani ...

Sodelavci Slovenskega izobraževalnega omrežja želimo pripraviti in narediti omrežje pregledno in uporabno, zato ves čas težimo k njegovemu razvoju. Pripraviti je potrebno ponudbo še na nekaterih področjih, npr. Stroke, Učenje na daljavo, Vodstvo šole ..., za katera v internetu že obstaja nekaj spletnih strani in so zanimiva tako za učence, učitelje, ravnatelje in tudi za starše ...

Potrebne so neposredne vzpodbude za življenje posameznih področjih. Tako se bomo še vedno zavzemali za usmerjene akcije, ki bodo zagotovile izdelavo zanimivih spletnih strani za izobraževanje, npr. **projekti Ro** (<http://ro.zrsss.si/projekti.htm>), **Katalog programske opreme** na internetu (<http://ro.zrsss.si/katalog.html>).

Evropsko šolsko omrežje (<http://www.eun.org/>)

V letu 1996 je nekaj držav na pobudo Švedske pripravilo omrežje izobraževalnih omrežij – Evropsko šolsko omrežje (<http://www.eun.org>). Do sedaj se mu je pridružilo 23 šolskih omrežij v Evropi. Namen omrežja je promocija uporabe ICT v izobraževanju, širjenje evropskih vrednot in zagotavljanje spletnih strani z izobraževalno vsebino. Slovensko izobraževalno omrežje želi s svojim članstvom in sodelovanjem zagotoviti sodelovanje slovenskih učiteljev in učencev v raznih projektih ter aktivno sodelovanje strokovnjakov z drugimi državami. Za lažjo uporabo je zagotovljen slovenski prevod osnovnih strani.

»Evropsko šolsko omrežje« v evropskih šolah:

- ◊ spodbuja in podpira sodelovanje in izmenjavo izkušenj,
- ◊ ponuja obsežno zbirko gradiva in storitev z izobraževalno vsebino,
- ◊ podpira strokovno spopolnjevanje in izobraževanje učiteljev,
- ◊ omogoča izmenjavo praktičnih izkušenj in idej ter
- ◊ zagotavlja skupne izobraževalne standarde, ki so podlaga za učinkovito omrežje vseh uporabnikov na področju izobraževanja v Evropi.

Tudi Evropsko izobraževalno omrežje za svojo promocijo in večjo uporabo pripravlja storitve in interaktivno orodja za učitelje in učence:

- **e-novice za učitelje v Evropi:** v pisarni EUN Schoolnet sprejemajo različne projekte, dogodke, pobude in druge zanimive povezave ter jih dvakrat na mesec posredujejo prek elektronske pošte drugim učiteljem. Vsak, ki želi, lahko sprejema brezplačne e-novice. Poslati je treba le prazno elektronsko sporočilo na elektronski naslov teachers-letter-si-subscribe@listserv.eun.org
- **MyEurope** (<http://www.eun.org/myeurope>): pripravljena so interaktivna orodja za predstavitev posameznih krajev in posebnosti v Evropi, posameznih izobraževanih projektov ...
- **Virtualna šola** (<http://www.en.eun.org/menu/vs/vs-set.html>): za večino predmetnih področij so organizirane skupine učiteljev, ki pripravljajo zanimive spletne strani, primerjajo učne načrte in zbirajo povezave na posamezne spletne strani.
- **Iskanje partnerjev**
(http://www.en.eun.org/eun.org2/eun/en/collaboration/sub_area_frame.cfm?sa=6&id_area=4&row=1)
Pripravljeno je interaktivno orodje, kjer lahko poiščete partnerje za projekte (projekte Evropske skupnosti za šole (npr. Socrates ...), on-line projekte ...), lahko predstavite svojo idejo za projekt in se pogovorite o izpeljavi projektov.
- **Dopisovalnica za učence**
(http://www.en.eun.org/eun.org2/eun/en/collaboration/sub_area_frame.cfm?sa=121)
Učenci imajo na voljo preprosto interaktivno orodje za dopisovanje s svojimi vrstniki.
- **Dostop do omrežij ostalih držav** (<http://193.170.42.81/eun.org2/eun/countries/countries.html>).

Skupne pobude

V Evropi je vse več različnih pobud za uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju, poleg tega je na šolah potrebne še bolj razširiti uporabo Evropskega šolskega omrežja, Slovenskega izobraževalnega omrežja in drugih izobraževalnih omrežij, zato je potrebno čim več skupnih dejavnosti, ki bodo pripomogle k boljši informiranosti, povezovanju strokovnjakov ter k promociji uporabe interneta.

ESchola (<http://eschola.eun.org>, <http://sio.edus.si/eschola/>)

Evropska komisija in Švedska sta v okviru svojega predsedovanja dali pobudo, da v tednu od 7. do 11. maja 2001 na vseh evropskih šolah potekajo dejavnosti, ki so povezane z uporabo ICT v šolah:

- uporaba ICT v namene evropske pripadnosti,
- širitev izkušenj o uporabi ICT,
- prikaz on-line poučevanja in možnosti poučevanja.

Dejavnosti eSchola koordinira Evropsko šolsko omrežje na evropskem nivoju in posamezna izobraževalna omrežja. V Sloveniji bo v okviru Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, Zavoda RS

za šolstvo in Centra RS za poklicno izobraževanje dejavnosti koordiniralo Slovensko izobraževalno omrežje. Terminski načrt dejavnosti:

- začetek dejavnosti na Festivalu vzgoje in izobraževanja , 13. april 2001,
- zaključek in povzetek dejavnosti na 6. mednarodni izobraževalni računalniški konferenci MIRK, 17. maj 2001
- med obema strokovnima srečanjema pa potekajo:
- dnevi eSchola na šolah (seminarji za strokovno in širšo javnost o uporabi ICT pri poučevanju),
- dejavnosti na videokonferenčnih točkah (predstavitve in seminarji o novostih),
- on-line projekti na internetu (sodelovalni projekti - promocija in vključevanje),
- v tednu od 7. do 11. maja potekajo pomembnejše predstavitve in promocija.

Pripravljeno je promocijsko gradivo v okviru Evropskega šolskega omrežja (spletne strani, brošura, plakati <http://eschola.eun.org>) in Slovenskega izobraževalnega omrežja (<http://sio.edus.si/eschola>).

Sklep

Večina izobraževalnih omrežij si je za svoje delovanje zagotovilo sodelavce (npr. prevajanje, razvojne in projektne skupine, uredniki, svetovalci, mednarodno sodelovanje, promocija ...). Potrebna pa je srednjeročna organizacija delovanja omrežij in pri tem je treba upoštevati različne pobude učiteljev, strokovnjakov, javnih in neprofitnih zavodov, zavodov, podjetij ... Nekatera različna partnerstva so se pokazala za zelo dobra, npr. sodelovanje Zavoda za odprto družbo oziroma Zavoda MIRK z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport, tudi sodelovanje z obema univerzama ter z nekaterimi podjetji. V prihodnje pa bomo videli, kako je Slovenija in tudi Evropa pripravljena na nadaljevanje teh vzorčnih partnerstev. Upamo lahko le, da se partnerstva ne bodo prekinila, temveč se bodo ovrednotila in nadgradila. Pri tem je smiselno preučiti sedanjo organizacijo omrežij, nekateri se zatekajo predvsem v zasebni sektor, drugi pa prisegajo le na sodelavce iz šol. Življenje omrežij in učenje ter poučevanje z njimi bo pokazalo prave poti.

Literatura

V. Rajkovič, B. Čampelj, A. Žibert: Primerjalna analiza šolskih računalniških omrežij, Zbornik MIRK 1998, str. 181.

V. Batagelj, A. Žibert, V. Rajkovič, B. Čampelj: Educational networks, vision and reality, zbornik Communications and Networking in Education: Learning in a Networked Society, Hameenlinna, junij, 1999.

V. Batagelj, B. Čampelj, T. Skulj, A. Žibert: Evropsko šolsko omrežje, Zbornik MIRK 2000, str. 201.

Avtorji

prof. dr. Vladimir Batagelj, Fakulteta za matematiko in fiziko, Ljubljana, vladimir.batagelj@uni-lj.si

mag. Borut Čampelj, Zavod RS za šolstvo, borut.campelj@guest.arnes.si

Tomaž Skulj, Zavod RS za šolstvo, tomaz.skulj@guest.arnes.si

Alenka Žibert, OŠ Toma Brejca Kamnik, alenka.zibert@guest.arnes.si